

# ZAKON

o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti

## I - OSNOVNE ODREDBE

### Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se zarazne bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i mjere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti.

### Član 2.

U smislu ovog zakona pojmovi imaju slijedeća značenja:

- Zdravstvena ustanova je ustanova osnovana u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti, u svim oblicima vlasništva.
- Nositelj privatne prakse je zdravstveni radnik koji ima registriranu privatnu praksu na osnovu zakona.
- Fizičko lice- obrtnik je lice koje obavlja, na osnovu zakona, djelatnost u svoje ime i za svoj račun a pritom se može koristiti i radom drugih lica sa kojima zaključio ugovor o radu.
- Zarazna bolest je bolest čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju.
- Epidemija zarazne bolesti je pojava neuobičajnog broja oboljevanja od zaraznih bolesti koji su na listi zaraznih bolesti obaveznog prijavljivanja ili pojava novih zaraznih bolesti koje ugrožavaju zdravlje stanovništva.
- Zaraženim područjem, smatra se područje na kome su otkriveni jedan ili više izvora zaraze i koje pruža mogućnost za širenje zaraze.
- Ugroženim područjem, smatra se područje na koje se može prenijeti zarazna bolest sa zaraženog područja i na kome postoje uvjeti za širenje zaraze.
- Bolnička infekcija (intrahospitalna) je infekcija koja se pojavljuje za vrijeme pružanja zdravstvene usluge u zdravstvenoj ustanovi ili kod nositelja privatne prakse.

### Član 3

Zaštita od zaraznih bolesti dužnost je jedinica lokalne samouprave - općina, kantona i Federacije, zdravstvenih ustanova, zavoda zdravstvenog osiguranja, nositelja privatne prakse, privrednih društava i drugih pravnih i fizičkih osoba.

Sve fizičke i pravne osobe moraju dozvoliti zdravstvene i higijenske preglede i savjete, kao i preliminarna medicinska ispitivanja i superviziju, prikupljanje potrebnih nalaza i primjenu ostalih mjera za zaštitu od zaraznih bolesti navedenih u ovom zakonu.

### Član 4.

Zaštita od zaraznih bolesti sastoji se u organizovanju i sprovođenju:

1. mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i
2. obezbjeđivanju materijalnih sredstava.

Mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti neposredno sprovode zdravstvene ustanove i nositelji privatne prakse, u skladu sa zakonom i programima iz člana 9. ovog zakona.

Određene opće mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti mogu izvršavati i privredna društva, odnosno fizička lica – obrtnik, u skladu sa odredbom člana 24. ovog zakona.

### Član 5.

Mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude sprovode zdravstvene ustanove i nositelji privatne prakse u saradnji sa organima nadležnim za poslove veterinarstva i veterinarskim stanicama, a sastoje se u uzajamnom obavještanju o pojavi i kretanju tih bolesti i organizovanju i sprovođenju epidemioloških, higijenskih i drugih mjera za sprječavanje, odnosno suzbijanje pojedinih zaraznih bolesti.

**Član 6.**

Epidemiju zarazne bolesti na dva ili više kantona proglašava te određuje zaraženo odnosno ugroženo područje, federalni ministar zdravstva ( u daljem tekstu: Federalni ministar) na osnovu epidemiološkog izvještaja zdravstvene ustanove i kantonalnog zavoda za javno zdravstvo ( u daljem tekstu:kantonalni zavod ) uz stručno mišljenje Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine ( u daljem tekstu: Federalni zavod).

Ukoliko je epidemija prisutna na području jednog kantona istu proglašava kantonalni ministar zdravstva (u daljem tekstu:kantonalni ministar) uz prethodnu saglasnost Federalnog ministra na osnovu epidemiološkog izvještaja zdravstvene ustanove i kantonalnog zavoda uz stručno mišljenje Federalnog zavoda. Proglašenje epidemije iz st. 1. i 2. ovoga člana objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

**Član 7.**

Prestanak epidemije iz člana 6. ovog zakona, na osnovu epidemiološkog izvještaja zdravstvene ustanove , kantonalnog zavoda i Federalnog zavoda, proglašava Federalni ministar odnosno kantonalni ministar. Prestanak epidemije objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

**II - ZARAZNE BOLESTI**

**Član 8.**

Pod zaraznim bolestima , u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se:

<b>R.B</b>	<b>ŠIFRA</b>	<b>BOLEST</b>	
1.	A 06	AMEBIJAZA	AMEBIASIS
2.	B 76	ANKILOSTOMIJAZA	ANKYLOSTOMIASIS
3.		ANTIMIKROBNA RESISTENCIJA	ANTIMICROBIAL RESIST.
4.	A 15- A 19	AKTIVNA TUBERKULOZA – TUBERKULOZA U ZARAZNOM STADIJU	TUBECULOSIS ACTIVA
5.		AKUTNA FLAKCIDNA PARALIZA	AFP
6.		AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM	SARS
7.	A 82	BJESNILO	LYSSA
8.	A 05	BOTULIZAM	BOTULISMUS
9.	A 75	BRIL-CINCEROVA BOLEST	MORBUS BRILL-ZINSSER
10.	A 23	BRUCELOZA	BRUCELLOSIS
11.	<b>A 22</b>	CRNI PRIŠT	ANTHRAX
12.	B 06	CRVENKA	RUBELLA/RUBEOLLA
13.		CRVENKA KONGENTALNA	RUBELLA CONGENTALIS
14.	A 26	CRVENI VJETAR	ERYSIPELAS
15.	A 36	DIFTERIJA	DIPHThERIA
16.	A 03	DIZENTERIJA	DYSENTERIA BACILLARIS
17.	A 80	DJEČJA PARALIZA	POLIOMYELITIS ANTERIOR ACUTA
18.	G 00	DRUGI BAKTERIJ. MENINGITISI	MENINGITIS
19.	B 67	EHINOKOKOZA	ECHINOCOCCOSIS
20.	A 09	ENTEROKOLITIS	ENTEROCOLITIS
21.	A 54	GONOREJA	GONORRHEA
22.	J 11	GRIPA	INFLUENZA
23.		PTIČIJA GRIPA	
24.	A 30	GUBA	LEPRA
25.	A 07	GVARDIJAZA	GIARDIASIS
26.	A 98	HEMORAGIČNE GROZNICE	FEBRIS HAEMORHAGICAE V
27.	A 98.5	HEMORAGIČNA GROZNICA SA BUBREŽNIM SINDROMOM	F.HAEMORHAGICAE CUM SYNDROMA RENALE
28.	B 24	HIV INFEKCIJA	HIV INFECTION
29.	A 74	HLAMIDIJA	CHLAMYDIA INF.
30.	Z 22	HbsAg NOSILAŠTVO	HBsAG
31.	B 27	INFEKTIVNA MONONUKLEOZA	MONONUCLEOSIS INFECT.
32.		INFEKCIJE UZROKOVANE ENTEROHEMORAGIJSKOM E.KOLI	INFECTIONS WITH ENTERO HAEMORRHAGIC E.COLI
33.		INTRAHOSPITALNE INFEKCIJE	NOSOKOMIAL INF.

**"Službene novine FBiH" broj: 29/05**

34.	INFEKCIJE IZAZVANE HEMOFILUSOM	INFECTIONS WITH HAEMOPHILUS INF.GROUP b
	INFLUENZE b	YERSINOSIS
35. A 04.6	JERSINIJA	CAMPYLOBACTERIOSIS
36. A 04.5	KAMPILOBAKTERIOZA	CHOLERA ASIATICA
37. A 00	KOLERA	
38.	KRPELJNI MENINGOENCEFALITIS	
39. A 07.2	KRIPTOSPORODIOZA	CRIPTOSPORIDIOSIS
40. A 20	KUGA	PESTIS
41. A 69.2	LAIMSKA BOLEST	LYME BORELIOSIS
42. A 48	LEGIONARSKA BOLEST	LEGIONELLOSIS
43. A 27	LEPTOSPIROZA	LEPTOSPIROSIS
44. B 55	LIŠMANIJA	LEISHMANIASIS
45. A 32	LISTERIOZA	LISTERIOSIS
46. B 54	MALARIJA	MALARIA
47. B 05	MALE BOGINJE	MORBILLI
48. B 60	MIKROSPORIJA PREMA LOKALIZACIJI	MICROSPORIDIOSIS
49. A 39	MENINGOKOKNI MENINGITIS	MENINGITIS EPIDEMICA
50. B 01	OVČIJE BOGINJE	VARICELLAE
51. A 93	PAPATAČI GROZNICA	FEBRIS PAPPATACI
52. A 75	PJEGAVAC	TYPHUS EXANTHEMATICUS
53. A 40	PNEMOKOKNE INFEKCIJE PREMA LOKALIZACIJI	PNEUMOCOCCAL INFECTIONS/LOCALISAT./
54. T 88	POSTVAKCINALNE KOMPLIKACIJE	POSTVACCINAL COMPL.
55. A 68	POVRATNA GROZNICA	FEBRIS RECURRENS
56.	PRENOSIVA SUNDERAŠTA VARIJANTA ENCEFALOPAT.(CJD)-KRAVLJE LUDILO	TRANSMISSIBLE SPONGIFORM ENCEPHALOPATHIES VARIANT (CJD)
57. A 70	PSITAKOZA-ORNITOZA	PSITTACOSIS-ORNITHOSIS
58. A 79	RIKECIOZE	RICKETTSIOSSES
59. A 02	SALMONELOZA / VRSTA /	SALMONELLOSIS
60. A 41	SEPSA	SEPTICEMIA
61. A 53	SIFILIS	SYPHILIS
62. B 20	SINDROM STEČENOG NEDOSTATKA IMUNITETA	AIDS /SIDA
63. J 02	STREPTOKOKNA UPALA GRLA	ANGINA STREPTOCOCCICA
64. A 38	ŠARLAH	SCARLATINA
65. B 86	ŠUGA	SCABIES
66. A 35	TETANUS	TETANUS
67. B 58	TOKSOPLAZMOZA	TOKSOPLASMOSIS
68. A 01	TRBUŠNI TIFUS	TYPHUS ABDOMINALIS
69. B 75	TRIHINOZA	TRICHINOSIS
70. A 21	TULAREMIJA	TULAREMIA
71. B 03	VELIKE BOGINJE	VARIOLA VERA
72. A 37	VELIKI KAŠALJ	PERTUSSIS
73. A 87	VIRUSNI MENINGITIS	MENINGITIS VIROSA
74. A 86	ZARAZNO ZAPALJENJE MOZGA	ENCEPHALITIS
75. A 05	ZARAZNO TROVANJE HRANOM UZROKOVANO BAKTERIJAMA /PREMA UZROČNIKU/	TOXIINFECTIO ALIMENTARIS PREMA UZROČNIKU
76. B 15	ZARAZNA ŽUTICA TIPA A	HEPATITIS VIROSA A
77. B 16	ZARAZNA ŽUTICA TIPA B	HEPATITIS VIROSA B
78. B 17	ZARAZNA ŽUTICA TIPA C	HEPATITIS VIROSA C
79.	ZARAZNA ŽUTICA TIPA D	HEPATITIS VIROSA D
80.	ZARAZNA ŽUTICA TIPA E	HEPATITIS VIROSA E
81. B 02	ZOSTER	HERPES ZOSTER
82. B 26	ZAUŠNJACI	PAROTITIS EPIDEMICA
83. A 95	ŽUTA GROZNICA	FEBRIS FLAVA
84. A 78	Q GROZNICA	Q FEBRIS

Ako se pojavi opasnost od drugih zaraznih bolesti, čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada) može, na prijedlog Federalnog ministra i uz stručno mišljenje Federalnog zavoda, odrediti da se za zaštitu stanovništva od takvih bolesti primjenjuju sve ili pojedine mjere predviđene ovim zakonom.

### III- MJERE ZA ZAŠTITU STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

#### Član 9.

Zaštita stanovništva od zaraznih bolesti, ostvaruje se mjerama za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje mogu biti:

- A. opće mjere
- B. posebne mjere
- C. ostale mjere

Opće i posebne mjere iz stava 1. ovog člana sprovode se u skladu sa programima koje donosi Federalni ministar odnosno nadležni kantonalni ministar na prijedlog stručnog savjetodavnog tijela iz člana 64. ovog zakona, Federalnog zavoda odnosno kantonalnih zavoda koji imaju obavezu da prate i ispituju epidemiološku situaciju u pogledu zaraznih bolesti u skladu sa zakonom, prihvaćenim međunarodnim sporazumima i programima Svjetske zdravstvene organizacije. Programi iz stava 2. moraju sadržavati mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, njihove izvršioce, rokove implementacije i izvore sredstava za njihovu provedbu.

#### A. OPĆE MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

##### Član 10.

Opće mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. obezbjeđivanje higijenski ispravne vode za piće, kao i sanitarna zaštita izvorišta, objekata i uređaja koji služe za snabdijevanje vodom za piće;
2. obezbjeđivanje zdravstvene ispravnosti životnih namirnica i sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta za njihovu proizvodnju i promet;
3. uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih materija na način i pod uvjetima kojima se obezbjeđuje zaštita od zagađivanja voda i zemljišta, kao i održavanje glodara i insekata na biološki prihvatljivim minimumu;
4. održavanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u javnim zgradama, sredstvima javnog saobraćaja i na javnim mjestima;
5. vršenje obavezne (preventivne) dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u:
  - objektima za snabdijevanje vodom za piće,
  - objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće upotrebe, te sirovina za njihovu proizvodnju odnosno prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz,
  - objektima odnosno prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari,
  - objektima zdravstvenih ustanova i nositelja privatne prakse,
  - odgojno-obrazovnim objektima,
  - objektima i sredstvima javnog prometa,
  - stambenim objektima i dvorištima,
  - ostalim objektima (radnim prostorijama, na radnim površinama, sredstvima rada i dr.) privrednih društava, drugih pravnih lica kao i fizičkih lica- obrtnika i drugih pravnih i fizičkih lica.

#### B. POSEBNE MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

##### Član 11.

Posebne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. promocija i zdravstveno vaspitanje o prevenciji zaraznih bolesti ;
2. rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze;
3. laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika
4. prijavljivanje;
5. prijevoz, izolacija, hospitalizacija i liječenje oboljelih lica;
6. dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija;

7. zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenicima i drugim licima;
8. imunizacija, imunoprofilaksa i hemoprofilaksa;
9. karantin,kućna izolacija i zdravstveni nadzor.

1. Promocija i zdravstveno vaspitanje o prevenciji zaraznih bolesti

#### **Član 12.**

Kao mjera sprečavanja i kontrole zaraznih bolesti sprovodi se promocija i zdravstveno vaspitanje, koji moraju biti orijentirani prema trenutnoj epidemiološkoj situaciji u posebnoj oblasti i posebnom okruženju, a implementiraju se sukladno programu.

Programe promocije i zdravstvenog vaspitanja iz stava 1. ovog člana donosi Federalni ministar na prijedlog Federalnog zavoda, a sprovode ih kantonalni zavodi koordinirano od strane Federalnog zavoda.

Troškovi promocije i zdravstvenog vaspitanja obezbjeđuju se u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine ( u daljem tekstu: Budžet Federacije) odnosno budžetu kantona, a troškove zdravstvenog vaspitanja zaposlenika u vezi sa procesom rada snosi privredno društvo, pravno lice, kao i fizičko lice- obrtnik za svoje zaposlenike.

2. Rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze

#### **Član 13.**

Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze, zdravstvene ustanove obavljaju:

1. epidemiološko izviđanje i osmatranje terena;
2. epidemiološko ispitivanje (anektiranje):
  - a) pri pojavi Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, tuberkuloze, hemoralgijske groznice sa bubrežnim sindromom, zarazne žutice, bjesnoće, malarije, malih boginja, meningokokne bolesti, Q groznice, AIDS, nosilaštva HIV antitijela, SARS, trbušnog tifusa i paratifusa, pjegavca, akutna flakcidna paraliza, virusni meningitis, kongentalna rubeola, zaušnjaka, infekcije izazvane Hemofilusom influenze b, dječje paralize, difterije, gonoreje, sifilisa, crnog prišta, lepre, tularemije, trihineloze, legionarske bolesti, lišmanijaze, ornitoze-psitakoze i botulizma, te pri pojavi ili sumnji na epidemiju drugih zaraznih bolesti;
  - b) pri pojavi ili opasnosti od pojave kolere , kuge, žute groznice, hemoralgijskih groznica i velikih boginja;
3. zdravstvene preglede osoba koje su preboljele trbušni tifus, virusnu žuticu tipa B i C, a po epidemiološkim indikacijama i po preboljeloj dizenteriji i salmonelozi;
4. zdravstvene preglede lica za koje se sumnja da su oboljele ili da nose klice (kliconoše) zaraznih bolesti iz tačke 2. ovog člana ili drugih zaraznih bolesti;
5. epidemiološko ispitivanje i zdravstvene preglede lica koja su oboljela ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti nepoznatog uzročnika;
6. ispitivanje krvi davaoca na sifilis, antitijela zarazne žutice tipa B i C i HIV-a, a kod davaoca sjemena i organa za presađivanje na sifilis, zarazne žutice,na prisutnost antitijela HIV-a u krvi kao i antigena (virusa) HIV-a u sjemenu odnosno organima.;
7. ispitivanje krvi rizičnih grupa stanovništva (intravenozni narkomani , promiskuitne osobe i osobe koje su na izdržavanju zatvorske kazne) na HIV i zaraznu žuticu tipa B i C;
8. ispitivanje krvi zdravstvenih radnika koji obavljaju poslove visokog profesionalnog rizika (hemodijaliza, laboratorij, hirurgija, ginekologija, stomatologija i dr.) na antitijela zarazne žutice tipa B i C i HIV;
9. ispitivanje trudnica na na HBs antigen a prema epidemiološkim indikacijama na zaraznu žuticu tipa B i C, HIV, citomegaloviruse i toksoplazmu,
10. ispitivanje krvi lica koje se dobrovoljno prijavi za savjetovanje i testiranje u cilju saznavanja svog HIV statusa.

Ispitivanja krvi iz tač. 7., 8., 9. i 10. ovog člana vrši se uz informirani pristanak lica.

3. Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti odnosno epidemije zaraznih bolesti

#### **Član 14.**

Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti obavlja se kod pojave ili sumnje na pojavu slijedećih zaraznih bolesti: tuberkuloze, bjesnoće, botulizma, Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, crnog prišta,

dječje paralize, difterije, gonoreje, kolere, krpljenog meningoencefalitisa, kuge, legionarske bolesti, lišmanijaze, Lyme-borelioze, malarije, meningokokne bolesti, pjegavca, Q groznice, sifilisa, HIV/AIDS, trihineloze, tularemije, hemoragijske groznice, virusnih hemoragijskih groznica, zarazne žutice tipa B i C te žute groznice, akutne flakcidne paralize, virusnog meningitisa, kongentalne rubeole, zaušnjaka, infekcije izazvane Hemofilusom influenze b, nosilaštva HIV antitijela, SARS-a.

Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti obavlja se i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemija zarazne bolesti iz člana 8. ovog zakona.

Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti odnosno epidemija zaraznih bolesti iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i provjeru laboratorijskog ispitivanja uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze obavljaju zdravstvene ustanove.

Provjeru (verifikaciju) laboratorijskih izolacija i identifikacija uzročnika iz stava 3. ovog člana obavljaju specijalizirani (referentni) laboratoriji u Federaciji odnosno u inostranstvu i to kod slijedećih zaraznih bolesti: bjesnoće, bruceloze, dječje paralize, difterije, gripe, kolere, kuge, legionarske bolesti, malarije, pjegavca, povratne groznice, salmoneloza, AIDS, trbušnog tifusa, virusnih hemoragijskih groznica i žute groznice.

Sprovedbene propise o uslovima u pogledu stručne spremljenosti zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze, donosi Federalni ministar.

Federalni ministar rješenjem određuje u kojim se zdravstvenim ustanovama može obavljati laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjera (verifikacija) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze.

Rješenje iz stava 6. objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

#### **Član 15.**

Zdravstvene ustanove iz člana 14. ovog zakona dužne su voditi evidenciju o izvršenim laboratorijskim izolacijama i identifikacijama i dostavljati izvještaj o uzročnicima zaraznih bolesti odnosno epidemija zaraznih bolesti Federalnom zavodu i nadležnom kantonalnom zavodu, u skladu sa sprovedbenim propisom kojeg donosi Federalni ministar.

#### **4. Prijavljivanje**

#### **Član 16.**

Odmah po dijagnosticanju ili sumnji na zaraznu bolest, zdravstvena ustanova odnosno nositelj privatne prakse, mora prijaviti istovremeno Federalnom zavodu i nadležnom kantonalnom zavodu:

1. svaki slučaj zarazne bolesti iz člana 8. ovog zakona, ili svaku smrt uzrokovanu takvom bolesti;
2. svaku sumnju na difteriju, virusnu hemoragijsku groznicu, kolera, kugu, velike boginje, poliomielitis, antraks, SARS, žutu groznicu i bjesnilo;
3. svaku epidemiju zaraznih bolesti;
4. svako lučenje klica trbušnog tifusa, drugih tipova salmonela, šigele, kampilobakterija, jersinija i lamblia;
5. svako nosilaštvo zarazne žutice tipa B i C, HIV-a i parazita koje uzrokuju malariju;
6. svaki ujed, ozljedu ili kontakt s bijesnom životinjom ili životinjom za koju se sumnja da je bijesna.

Ljekar ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju da postoji oboljenje, ozljeda ili smrt od zarazne bolesti iz stava 1. ovog člana, a ne nalazi se na dužnosti u zdravstvenoj ustanovi, dužan je o tome bez odlaganja obavijestiti najbližu zdravstvenu ustanovu.

Prijavljuju se simptomatični slučajevi dok asimptomatične infekcije treba prijaviti ako imaju implikaciju na terapiju ili zdravlje ljudi.

Kod prijavljivanja se koristi sistem otkrivanja bolesti :

- potvrđena definicija slučaja –laboratorijski verifikovan slučaj;
- vjerovatan slučaj –verifikovan na osnovu kliničke i epidemiološke slike;
- moguć slučaj – indikativna klinička slika.

#### **Član 17.**

O svakom oboljenju od bjesnila, bruceloze, crnog prišta, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, Q groznice, salmoneloze, trihineloze, tularemije i drugih bolesti koje se sa životinja prenose na ljude zdravstvena

## **"Službene novine FBiH" broj: 29/05**

ustanova odnosno nositelj privatne prakse, koja utvrdi oboljenje, dužna je odmah obavijestiti nadležnu veterinarsku stanicu, odnosno organ uprave nadležan za poslove veterinarstva.

Veterinarska stanica, odnosno fizičko lice koje pruža veterinarke usluge, dužna je odmah izvijestiti zdravstvenu ustanovu, odnosno nadležno kantonalno ministarstvo zdravstva o svakom utvrđenom oboljenju ili uginuću životinje od zarazne bolesti iz stava 1. ovog člana.

### **Član 18.**

Na osnovu prijave iz člana 16. ovog zakona i podataka iz dijagnoze laboratorija koja se odnosi na uzročnike zaraznih bolesti, Federalni zavod i nadležni kantonalni zavodi moraju vršiti nadzor nad pojavom i kretanjem zaraznih bolesti.

### **Član 19.**

Sprovedbene propise o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti utvrđenih ovim zakonom, donosi Federalni ministar .

5. Prijevoz, izolacija, hospitalizacija i liječenje oboljelih

### **Član 20.**

Lica za koja se utvrdi da boluju od meningokokne bolesti, kuge, kolere, SARS-a , legionarske bolesti, virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), dječje paralize, difterije, pjegvca, trbušnog tifusa, malarije, bjesnila, tetanusa i crnog prišta te lica za koje se sumnja da boluju od kolere, kuge ili virusnih hemoragijskih groznica, mogu se prevoziti samo odgovarajućim sanitetskim prijevoznim sredstvom i uz uvjete koji onemogućavaju širenje zaraze. Sanitetska prijevozna sredstva moraju se dezinficirati poslije svakog prijevoza lica oboljelog od zaraznih bolesti iz stava 1. ovog člana.

### **Član 21.**

Lica za koja se utvrdi da su oboljela ili za koja se sumnja da boluju od zaraznih bolesti iz člana 8. ovog zakona, po potrebi se izoliraju i hospitaliziraju u zdravstvenim ustanovama na odjeljenjima za liječenje zaraznih bolesti.

Zdravstvena ustanova obavezna je izvršiti izolaciju i hospitalizaciju osoba iz stava 1. ovog člana.

### **Član 22.**

Ako se pojavi epidemija pojedinih zaraznih bolesti u većem opsegu, izolacija i liječenje oboljelih može se obavljati i u drugim odgovarajućim objektima osposobljenim za tu svrhu.

Odluku o izolaciji i liječenju oboljelih lica u objektima navedenim u stavu 1. ovog člana donosi kantonalni ministar na prijedlog kantonalnog zavoda uz prethodnu suglasnost Federalnog ministra

6. Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija

### **Član 23.**

Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obuhvaća:

- obaveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju - kao opću mjeru za sprječavanje pojave zaraznih bolesti i
- obaveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju - kao posebnu mjeru za suzbijanje širenja određenih zaraznih bolesti.

### **Član 24.**

Obaveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju provode zdravstvene ustanove, privredna društva odnosno fizička lica - obrtnici, ako udovoljavaju propisanim uvjetima.

Ukoliko mjere obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provode privredna društva odnosno fizička lica -obrnici iste obavljaju u skladu sa utvrđenim programom pod nadzorom higijensko epidemiološke službe.

Obaveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju provode higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja , kantonalnih zavoda odnosno Federalnog zavoda zavisno od epidemiološke situacije.

Sprovedbene propise o uvjetima u pogledu stručne spreme zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta, kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, privredna društva odnosno fizička lica-obrnici za obavljanje poslova iz člana 23. donosi Federalni ministar.

#### **Član 25.**

Obavezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se prilikom pojave kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica (Ebola,Lassa,Marburg), bjesnila, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, tuberkuloze u zaraznom stadiju, zarazne žutice tipa A i legionarske bolesti, te drugih zaraznih bolesti ako postoje epidemiološke indikacije.

Obavezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se u toku bolesti odnosno kliconoštva (dezinfekcija u toku) ili nakon ozdravljenja odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija), a obuhvaća:

- lučevine i izlučine bolesnika ili kliconoše,
- lične i druge predmete iz okoline bolesnika ili kliconoše,
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili kliconoša,
- prijevozna sredstva kojima je prevezen bolesnik ili kliconoša odnosno osoba umrla od određene zarazne bolesti.

#### **Član 26.**

Obavezna protuepidemijska dezinsekcija obavlja se prilikom pojave pjegavca i kuge.

Obavezna protuepidemijska dezinsekcija provodi se i u slučaju pojave malarije i opasnosti od prenošenja malarije u naseljenim mjestima u kojima je utvrđena bolest odnosno opasnost.

Obavezna protuepidemijska dezinsekcija obuhvata:

- lica koja su oboljela od zaraznih bolesti iz st. 1. i 2. ovog člana, i druga lica iz okoline bolesnika,
- odjeću, obuću, veš, posteljinu i druge predmete bolesnika te drugih lica iz okoline bolesnika,
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili neko drugo lice iz njegove okoline,
- prijevozna sredstva kojima su prevezeni bolesnik ili drugo lice za koje je utvrđeno da se na njima nalaze insekti koji prenose uzročnike neke od određenih zaraznih bolesti.

#### **Član 27.**

Obavezna protuepidemijska deratizacija obavlja se prilikom pojave ili opasnosti od pojave kuge, leptospiroze ili drugih zaraznih bolest gdje izvor mogu biti glodavci.

Obavezna protuepidemijska deratizacija obuhvata:

- stambene objekte, javne prostorije i objekte naseljenih mjesta,
- pristaništa, pomorske, riječne luke,aerodrome,autobusne i željezničke stanice te druge objekte javnog saobraćaja,
- sredstva javnog saobraćaja (autobuse, trolebuse, brodove, kamione, avione, željezničke vagoni i dr.) i sredstva za prijevoz namirnica i predmeta opće upotrebe,
- radne prostorije, skladišta i ostale pomoćne prostorije za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće upotrebe te za obavljanje drugih djelatnosti koje pogoduju stvaranju uvjeta za život i razmnožavanje glodavaca.

#### **Član 28.**

Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija mogu se vršiti samo sredstvima čija je efikasnost utvrđena i na način kojim se postiže uspješno sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti zbog kojih se vrši.

Utvrđivanje efikasnosti sredstava za svrhe iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu hemijskog, fizičkog i biološkog ispitivanja sredstava u najmanje dvije zdravstvene ustanove ili u dva privredna društva koja su registrirana za ove usluge, a koje rješenjem utvrdi Federalni ministar , na osnovu mišljenja stručnog savjetodavnog tijela iz člana 64.ovog zakona.

Rješenje iz stava 2. ovog člana objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".



**Član 29.**

Sprovedbene propise o načinu obavljanja obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije donosi Federalni ministar .

7. Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim licima

**Član 30.**

Pod zdravstveni nadzor stavljaju se lica:

1. koja obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu namirnica ili snabdijevanju stanovništva pitkom vodom, a koja na svojim radnim mjestima dolaze u dodir s namirnicama, odnosno s pitkom vodom;
2. koja obavljaju poslove u obrazovnim i drugim ustanovama za djecu i omladinu (predškolske ustanove, dječiji domovi, studentski domovi, dječija i omladinska odmarališta, ustanove socijalne zaštite i sl.);
3. zdravstveni radnici i drugi zaposlenici u zdravstvenim ustanovama, nositelji privatne prakse, zaposlenici u ustanovama socijalne zaštite, obrazovnim ustanovama kao i lica koja u toku rada rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova, odnosno na drugi način dolaze u neposredan dodir s lijekovima;
4. koja rade u objektima za pružanje higijenske njege stanovništvu (javnom kupatilu, berbernici, frizerskom i kozmetičkom salonu i dr.) kao i lica koja rade u proizvodnji ili prometu kozmetičkih sredstava;
5. za koja se sumnja da su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A, koagulaza pozitivnog stafilokoka odnosno stafilokoka koji izlučuje enterotoksin ili meningokoka kao i klice trbušnog tifusa;
6. koja su nosioci antitijela zarazne žutice tipa B i C, HIV/AIDS;
7. koja u Federaciju dolaze iz zemalja u kojima ima malarije i kolere, SARS, žute groznice, virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), kuge i ptičije gripe.

**Član 31.**

Zdravstveni nadzor obuhvata:

1. zdravstveni pregled prije zasnivanja radnog odnosa – zaključivanja ugovora o radu;
2. zdravstveni pregled poslije preboljelih zaraznih bolesti iz člana 8. ovog zakona;
3. zdravstveni pregled pri ulasku u Federaciju ;
4. povremene zdravstvene preglede u toku zaposlenja.

Povremeni zdravstveni pregled u toku zaposlenja za lica, koja obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu namirnica ili snabdijevanju stanovništva pitkom vodom, iz člana 30. stava 1. tačke 1. ovog zakona, obavlja se na kliconoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih lica obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovu domaćinstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, što ih utvrdi nadležni organ sanitarne inspekcije.

Povremeni zdravstveni pregled u toku zaposlenja za lica iz člana 30. stav 1. tač. 2 .do 5. ovog zakona obavlja se jedanput godišnje.

Povremeni zdravstveni pregled u toku zaposlenja za lica iz člana 30. stav 1. tačke 6. ovog zakona obavlja se dva puta godišnje.

Zdravstveni pregled lica iz člana 30. stav 1. tačka 7. ovog zakona obavlja se odmah pri ulasku u Federaciju .

**Član 32.**

U proizvodnji i prometu namirnica ili snabdijevanju stanovništva pitkom vodom, ne smiju biti zaposlena lica koja:

1. boluju od zaraznih ili parazitarnih bolesti što se mogu prenijeti namirnicama, odnosno vodom,
2. boluju od gnojnih bolesti kože,
3. izlučuju uzročnike trbušnog tifusa, bacile dizenterije ili salmoneloza,
4. su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A ili stafilokoka koji izlučuje eneterotoksin.

**Član 33.**

U proizvodnji i prometu sredstava za održavanje lične higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela, ne smiju biti zaposlena lica koja boluju od zaraznih bolesti ili parazitarnih bolesti koje se mogu prenijeti tim sredstvima, niti lica koja izlučuju uzročnike trbušnog tifusa, zaraznog trovanja hranom ili dizenterije.

#### **Član 34.**

U predškolskim, obrazovnim i drugim ustanovama za djecu i omladinu ne smiju biti uposlene osobe koje boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju, koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti (trbušni tifus i bacilarna dizanterija) i uzročnike kapljičnih zaraznih bolesti (betahemalitički streptokok grupe A i piogeni stafilokok).

#### **Član 35.**

Uposlenici u zdravstvenim ustanovama, socijalnim ustanovama kao i nositelji privatne prakse ne mogu se baviti pregledima, liječenjem, njegovom i usluživanjem bolesnika, ako boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju.

Lica koja boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju, ne mogu raditi ni u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova.

#### **Član 36.**

U objektima za pružanje higijenske njege stanovništvu, za proizvodnju i promet živežnih namirnica ne smiju raditi lica koja boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju, koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti (trbušni tifus i bacilarna dizanterija) i uzročnike kapljičnih zaraznih bolesti (betahemalitički streptokok grupe A i piogeni stafilokok).

#### **Član 37.**

Lica koja su preboljela trbušni tifus, bacilarnu dizenteriju i lica za koja se sumnja da nose zarazne klice tih bolesti, podvrgavaju se medicinskoj kontroli dok se na temelju laboratorijskog nalaza utvrdi da nemaju zaraznih klica.

Lica za koja se utvrdi da su oboljela od kolere ili malarije ili su samo kliconoše uzročnika tih bolesti, obavezno se podvrgavaju liječenju.

Lica koja su nosioci uzročnika zarazne žutice tipa B i C, koja izlučuju uzročnike trbušnog tifusa ili su nosioci virusa HIV infekcije i drugih bolesti kod kojih je moguć interhumani prijenos moraju biti upućena u način ponašanja, kako bi se spriječio prijenos njihove zaraze.

#### **Član 38.**

Troškove zdravstvenih pregleda iz člana 31. stav 1. tač. 1. i 4. ovog zakona snosi, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti, poslodavac-privredno društvo ili drugo pravno lice, odnosno fizičko lice- obrtnik . Troškovi zdravstvenih pregleda iz člana 31. stav 1. tačka 2. ovog zakona, osiguravaju se u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, a troškovi iz člana 31. stav 1. tačka 3. ovog zakona u Budžetu Federacije .

#### **Član 39.**

Provedbene propise o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda lica pod zdravstvenim nadzorom, donosi Federalni ministar .

8. Imunizacija, imunoprofilaksa i hemoprofilaksa

#### **Član 40.**

Imunizacija je obavezna:

1. protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, velikog kašlja, dječije paralize, malih boginja, rubeole, zaušnjaka, zarazne žutice tipa B i Hemofilus influenzae tipa b - za sva lica određenog uzrasta;
2. protiv bjesnila - za sva lica ozlijeđena od bjesne životinje ili životinje za koju se sumnja da je bjesna;

3. protiv žute groznice - za lica koja putuju u zemlju u kojoj postoji ta bolest ili u zemlju koja zahtijeva imunizaciju protiv te bolesti;
4. protiv meningokoknog meningitisa i drugih zaraznih bolesti - za lica koja putuju u zemlju koja zahtijeva imunizaciju protiv tih bolesti;
5. protiv trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti - za sva lica za koja postoje epidemiološke indikacije.

#### **Član 41.**

Indikacije za imunizaciju određuje ljekar po prethodno izvršenom pregledu svakog lica koje treba imunizirati.

Stručno savjetodavno tijelo iz člana 64. ovog zakona odlučit će da li postoje trajni razlozi za odustajanje od cjepljenja (trajne kontraindikacije).

Izdati certifikat i podatke o izvršenoj imunizaciji treba čuvati i o njima izvijestiti nadležni kantonalni zavod i Federalni zavod u skladu sa sprovedbenim propisom .

Imunizaciju vrše zdravstveni radnici sa višom ili srednjom medicinskom spremom, ali samo u prisustvu i pod nadzorom ljeknika.

#### **Član 42.**

Zaštita imuno globulinima (imunoprofilaksa) obavezna je:

za lica ozlijeđena od bijesne životinje ili životinje za koju se sumnja da je bijesna, ako je od vakcinisanja tih lica protiv bjesnila proteklo više od jedne godine;

za povrijeđena lica izložena zarazi od tetanusa, ako povrijeđeno lice nije vakcinisano, ako se ne može utvrditi da je vakcinisano, ako je vakcinisano samo jednom dozom vakcine u periodu dužem od tri mjeseca prije dana povrede ili ako je od dana vakcinisanja tog lica protiv tetanusa proteklo više od deset godina;

za lica izložena zarazi od zarazne žutice tipa A i B ako za to postoji klinička i epidemiološka indikacija.

#### **Član 43.**

Zaštita lijekovima (hemoprofilaksa) je obavezna za :

1. sva lica koja su izložena zarazi od kolere i malarije;

2. djecu, omladinu i zaposlenike u školama i drugim ustanovama za djecu i omladinu, pri epidemijskoj pojavi dizenterije, streptokokne ili meningokokne bolesti te pri pojavi meningitisa uzrokovanog Hemofilusom influenzae;

3. lica kod kojih je zadesno došlo do inokulacije HIV pozitivne krvi (npr. ubodom igle koja je prethodno bila u kontaktu sa HIV pozitivnom krvi, ili u slučaju kontakta nezaštićene kože, na kojoj postoje prekidi kontinuiteta, sa HIV pozitivnom krvi i sl.).

#### **Član 44.**

Godišnji program imunizacije donosi Federalni ministar na osnovu prijedloga Federalnog zavoda.

#### **Član 45.**

Sprovedbene propise o načinu sprovođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te licima koja se podvrgavaju toj obavezi, donosi Federalni ministar .

Sprovedbene propise o uvjetima u pogledu stručne spreme zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnila, donosi Federalni ministar.

Federalni ministar rješenjem određuje zdravstvene ustanove iz stava 2. ovog člana.

Rješenje iz stava 3. objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

9. Karantin, kućna izolacija i zdravstveni nadzor  
a - Karantin

#### **Član 46.**

Karantin je mjera ograničavanja kretanja i omogućavanja obaveznih medicinskih pregleda lica koje su bila, ili za koje se sumnja da su bila, u kontaktu s licem koje ima kugu, virusnu hemoragičnu groznicu (Ebola, Lassa,

Marburg), SARS, velike boginje i žutu groznicu u vrijeme kada je ovo lice bilo zaraženo. Pod karantin se stavljaju i zdravstveni radnici određeni za liječenje lica iz stava 1. ovog člana. O stavljanju u karantin, određivanju prostora za karantin odlučuje Federalni ministar na osnovu epidemiološkog izvještaja Federalnog zavoda, rješenjem protiv koga je dozvoljena žalba. koja ne odlaže izvršenje. Dužina zadržavanja u karantinu je vremenski interval dvostrukog najdužeg inkubacionog perioda za određenu bolest. Karantin se fizički obezbjeđuje od strane ovlaštenih lica nadležnog kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova. Troškovi karantina padaju na teret Budžeta Federacije .

b – Kućna izolacija

#### **Član 47.**

Kućna izolacija se sprovodi u svim slučajevima kada se na osnovu ocjene epidemiološke ugroženosti izoluju članovi porodice kod kojih postoji sumnja oboljevanja od zaraznih bolesti, a koja se mora isključiti kliničkim i dijagnostičkim metodama.

O kućnoj izolaciji odlučuje nadležni kantonalni ministar na osnovu epidemiološkog izvještaja nadležnog kantonalnog zavoda uz konsultovanje stručnog ekspertskeg tima nadležnog kantona u roku od 24 sata, rješenjem protiv koga je dozvoljena žalba koja ne odlaže izvršenje.

Kućna izolacija traje dok se zarazna bolest klinički i dijagnostički ne isključi.

Troškovi kućne izolacije padaju na teret budžeta kantona.

c – Zdravstveni nadzor

#### **Član 48.**

Lica za koja se utvrdi ili posumnja da su bila u direktnom dodiru sa oboljelim licima ili sa licima za koja postoji sumnja da su oboljela od virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), žute groznice, SARS-a, kolere, kuge, malarije, difterije i trbušnog tifusa stavljaju se pod zdravstveni nadzor.

O stavljanju pod zdravstveni nadzor odlučuje nadležni kantonalni ministar na osnovu epidemiološkog izvještaja nadležnog kantonalnog zavoda, rješenjem protiv koga je dozvoljena žalba koja ne odlaže izvršenje.

Lica stavljena pod zdravstveni nadzor moraju se svakodnevno javljati određenoj zdravstvenoj ustanovi i podvrgavati se potrebnim zdravstvenim pregledima.

Dužina trajanja zdravstvenog nadzora je vremenski interval najdužeg inkubacionog perioda za određenu zaraznu bolest.

### **C. OSTALE MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI**

1. Mjere u slučaju epidemije ili elementarnih nesreća

#### **Član 49.**

U slučaju epidemija većih razmjera, kao i u slučaju elementarnih nesreća (poplava, zemljotresa, požara, nesreća u rudniku ili na drugom radilištu i dr.) koje mogu dovesti do epidemije ili do oboljenja od zarazne bolesti velikog broja lica, Vlada na prijedlog Federalnog ministara, može preduzimati, radi sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, slijedeće mjere:

1. uvođenje radne obaveze zdravstvenim radnicima i angažovanje drugih građana;
2. angažovanje opreme, lijekova i transportnih sredstava;
3. privremeno korištenje poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite;
4. izolaciju i liječenje, kao i
5. određivanje posebnih zadataka zdravstvenim ustanovama i nositeljima privatne prakse.

Ukoliko su izvanredne okolnosti iz stava 1. ovog člana prisutne samo na području jednog kantona o preduzimanju mjera odlučuje vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministara.

2. Prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih lica

**Član 50.**

Iskopavanje i prenošenje umrlih lica vrši se na način i pod uvjetima koji onemogućuju širenje zaraze. Prenos umrlih lica iz inostranstva u Federaciju može se vršiti samo po odobrenju Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine uz prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva zdravstva i Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova – Federalnog ministarstva unutarnjih poslova.

3. Mjere za sprječavanje i suzbijanje bolničkih (intrahospitalnih ) infekcija

**Član 51.**

Svaka zdravstvena ustanova, kao i nositelj privatne prakse, a koji u obavljanju svoje redovne djelatnosti otkriju zaraznu bolest dužni su preduzeti propisane mjere za sprječavanje i suzbijanje daljeg širenja zaraze i najnužnije protivepidemijske i higijenske mjere koje priroda bolesti nalaže, kao i poučiti oboljela lica i druga lica iz njihove okoline o načinu zaštite od te zaraze.

Svaka zdravstvena ustanova i nositelj privatne prakse dužni su obezbijediti sanitarne i druge uvjete i sprovesti odgovarajuće sanitarno-tehničke, higijenske, organizacione i druge mjere za zaštitu od širenja zaraze unutar zdravstvene ustanove odnosno ordinacije .

Svaka zdravstvena ustanova i nositelj privatne prakse u obavezi su donijeti i primijeniti program za sprječavanje i kontrolu bolničkih infekcija koji sadrži:

- otkrivanje i ranu dijagnostiku bolničke infekcije;
- prijavu slučaja bolničke infekcije;
- upute za primjenu svih dijagnostičkih, terapijskih, sestrijskih i drugih procedura;
- upute za sterilizaciju, dezinfekciju, čišćenje i rukovanje otpadom;
- upute za postupanje s pacijentima, zaposlenicima u zdravstvenoj njezi i pomoćnim osobljem s infekcijama;
- program zaštite za zaposlenike i pomoćno osoblje u zdravstvenoj njezi na radnom mjestu;
- program obuke za zaposlenike i pomoćno osoblje u zdravstvenoj njezi .

Nadzor nad sprovedbom mjera iz ovog člana vrše federalni odnosno kantonalni inspektori u skladu sa svojim ovlaštenjima.

**Član 52.**

Sprovedbene propise o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, donosi Federalni ministar .

4. Testovi na humani materijal

**Član 53.**

Za vrijeme uzimanja ljudskog materijala za transplantaciju, umjetnu inseminaciju ili in vitro fertilizaciju, obavezno je testirati krv donatora, druga tkiva i organe donatora na prisustvo klica koje uzrokuju sifilis, zaraznu žuticu, AIDS i druge bolesti koje se mogu prenijeti putem humanog materijala.

Testovi na humani materijal iz stava 1. ovog člana, obavezni su i u slučajevima gdje prikupljanje nije bilo izvršeno u Federaciji, ako uz humani materijal nije dat certifikat da je test koji je izveden bio negativan.

**IV - MJERE OBEZBJEĐENJA RADI ZAŠTITE STANOVNIŠVA OD ZARAZNIH BOLESTI**

**Član 54.**

Radi zaštite stanovništva Federacije od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragičnih groznica, žute groznice, SARS-a i drugih zaraznih bolesti, preduzimaju se mjere predviđene ovim zakonom i međunarodnim sanitarnim konvencijama i drugim međunarodnim ugovorima.

Radi sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti iz stava 1. ovog člana Federalno ministarstvo zdravstva može narediti posebne vanredne zaštitne mjere protiv tih bolesti:

1. zabrana putovanja u zemlju u kojoj vlada epidemija neke od tih bolesti;
2. zabrana kretanja stanovništva, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima;

3. vakcinacija i hemoprofilaksa protiv zaraznih bolesti koje su prisutne u zemlji obilaska;
4. ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta roba i proizvoda;
5. obavezno učestvovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, nositelja privatne prakse i drugih fizičkih osoba u suzbijanju bolesti, odnosno upotrebu objekata, opreme i prevoznih sredstava, a radi suzbijanja zaraznih bolesti;
6. druge mjere u skladu sa međunarodnim propisima

#### **Član 55.**

Radi zaštite Federacije od unošenja zaraznih bolesti organizuje se i vrši sanitarni nadzor nad putnicima i njihovim stvarima i nad sredstvima u međunarodnom saobraćaju preko granice Federacije .  
Sanitarni nadzor na granici vrše federalni granični sanitarni inspektori .

#### **Član 56.**

U obavljanju sanitarnog nadzora na granici, granični sanitarni inspektor ima pravo i obavezu:

1. narediti zdravstveni pregled lica i materijala radi utvrđivanja zaraznih bolesti;
2. zabraniti kretanja lica, za koja se posumnja da su se mogla zaraziti kugom, virusnim hemoragičnim groznicama ( Ebola, Lassa, Marburg), žutom groznicom i SARS-om;
3. narediti poduzimanje drugih propisanih sanitarno-tehničkih i higijenskih mjera protiv zaraznih bolesti, u skladu s ovim zakonom i obavezama po međunarodnim sanitarnim konvencijama i drugim međunarodnim ugovorima.

Mjere iz stava 1. ovog člana utvrđuju se rješenjem.

Žalba protiv rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

### **V - NADZOR NAD SPROVEDBOM MJERA ZA ZAŠTITU STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI**

#### **Član 57.**

Nadzor nad sprovedbom mjera za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, obavljaju sanitarni inspektori koji postupaju kao prvostepeni organ.

U sprovedbi nadzora sanitarni inspektori ovlaštene su:

1. zabraniti kretanje licima za koje se utvrdi ili sumnja da boluju od određenih zaraznih bolesti;
2. zabraniti okupljanje lica u obrazovnim ustanovama, kinima, pozorištima, javnim lokalima te na drugim javnim mjestima, dok ne prođe opasnost od epidemije zaraznih bolesti određenih ovim zakonom;
3. narediti izolaciju lica oboljelih od zaraznih bolesti određenih ovim zakonom i njihovo liječenje;
4. licima koja su oboljela od određenih zaraznih bolesti te licima koja su nosioci klica određenih zaraznih bolesti, zabraniti rad na određenim radnim mjestima odnosno mjestima na kojima mogu ugroziti zdravlje drugih osoba;
5. narediti uklanjanje oboljelih lica s određenih radnih mjesta i zabraniti rad licima koja nisu podvrgnuta propisanim zdravstvenim pregledima do ozdravljenja odnosno pregleda;
6. narediti zdravstveni pregled lica i materijala za laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja zaraznih bolesti određenih ovim zakonom;
7. zabraniti rad licima koja nisu podvrgnuta zdravstvenom vaspitanju, dok ne dokažu potrebna znanja za to, potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove;
8. narediti sprovedbu zdravstvenog vaspitanja lica koja učestvuju u proizvodnji ili prometu namirnicama;
9. narediti obavljanje obavezne (preventivne i protuepidemijske) dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije;
10. zabraniti obavljanje obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije pravnoj i fizičkoj osobi ako ne udovoljava propisanim uvjetima - dok se tim uvjetima ne udovolji;
11. narediti da se poduzmu i druge propisane opće, posebne i ostale mjere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti.

#### **Član 58.**

Mjere iz člana 57. ovog zakona utvrđuju se rješenjem.

Žalba protiv rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

Ako sanitarni inspektor prilikom inspeksijskog nadzora utvrdi da postoji epidemiološka indikacija koja zahtijeva da se hitno poduzme određena mjera zbog uklanjanja opasnosti za zdravlje i život stanovništva, istu će narediti kroz inspeksijski zapisnik.

Ako mjeru naloži u samom zapisniku, u skladu sa stavom 3.ovog člana, sanitarni inspektor je u obavezi , na zahtjev stranke, izdati i pismeno rješenje o naloženom u roku od osam dana.

## **VI - OSTALE ODREDBE**

### **Član 59.**

Osim prava i dužnosti određenim ovim zakonom, Federalno ministarstvo zdravstva:

1. prati kretanje zaraznih bolesti;
2. određuje mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti iz člana 8. ovog zakona;
3. donosi program za provođenje općih, posebnih i ostalih mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti;
4. donosi programe eradikacije endemskih žarišta zaraznih bolesti;
5. usklađuje rad kantonalnih ministarstava zdravstva u iskorjenjivanju pojedinih zaraznih bolesti te na sprovođenju mjera za zaštitu od zaraznih bolesti koje se pojavljuju u epidemijskom obliku i ugrožavaju dva ili više kantona;
6. određuje i organizuje sprovođenje mjera zaštite od zaraznih bolesti u slučaju epidemije koja ugrožava više kantona, posebno složenih epidemija i epidemija nepoznatog uzročnika.

### **Član 60.**

U slučaju izrazito pogoršane epidemiološke situacije Federalni ministar odnosno nadležni kantonalni ministar imenuje Krizni štab sa zadatkom organiziranja i koordiniranja mjera za suzbijanje određenih zaraznih bolesti.

### **Član 61.**

Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine putem Državne granične službe BiH, kao i Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Federalno ministarstvo unutarnjih poslova pružaju , u granicama svojih nadležnosti, Federalnom ministarstvu zdravstva pomoć u sprovođenju mjera navedenih u članu 54. stav 2. i članu 55. ovog zakona, kao i u sprovedbi drugih mjera propisanih ovim zakonom.

### **Član 62.**

Zdravstvena ustanova u kojoj je izoliran ili primljen na liječenje stranac, koji je obolio od zarazne bolesti iz člana 8. ovog zakona, dužna je o tome izvijestiti ministarstvo unutrašnjih poslova nadležno prema mjestu u kojem se nalazi zdravstvena ustanova.

### **Član 63.**

U okviru zaštite stanovništva od kuge, virusnih hemoragičnih groznica, žute groznice, SARS-a i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Federacija osigurava materijalna sredstva:

1. za vršenje sanitarnog nadzora na granici Federacije i za sprovođenje mjera u vezi sa vršenjem tog nadzora;
2. za podmirenje troškova karantina za lica koja su bila u dodiru sa oboljelim licima ili sa licima za koja se sumnja da boluju od neke od tih bolesti;
3. za obezbjeđenje potrebnih rezervi vakcine i drugih sredstava za sprječavanje širenja tih bolesti;
4. za imunizaciju stanovništva i
5. za sprovođenje drugih mjera za suzbijanje tih bolesti - kad to naredi Federalni ministar .

### **Član 64.**

U Federalnom ministarstvu zdravstva osniva se stručno savjetodavno tijelo ministarstva, a radi proučavanja problema vezano za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, davanja i predlaganja stručnih mišljenja iz područja planiranja, programiranja i drugih bitnih pitanja iz oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti. Članove stručnog savjetodavnog tijela imenuje Federalni ministar iz reda istaknutih medicinskih stručnjaka. Članovi stručnog savjetodavnog tijela imenuju se na četiri godine i imaju pravo na naknadu za svoj rad koju posebnim rješenjem određuje Federalni ministar .

## VII - KAZNENE ODREDBE

### Član 65.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova :

1. ako ne obavlja rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze ( član 13);
2. ako ne obavlja laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti odnosno epidemije zaraznih bolesti (član 14);
3. ako ne obavlja prijavljivanje zaraznih bolesti u skladu sa zakonom i propisima donjetim na osnovu zakona (član 16);
4. ako ne obavlja obaveznu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju( čl.23.do 28);
5. ako zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenika (član 31);
6. ako zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad zaposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti(član 35);
7. ako ne obavi imunizaciju,imunoprofilaksu,hemoprofilaksu ili ako je ne obavi na način predviđen zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu zakona (čl.40.do 43.);
8. ako ne preduzima mjere za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ( član 51);
9. ako ne postupi po članu 53.ovog zakona;
10. ako u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora ( čl. 56.do 58);
11. ako ne sprovodi ostale propisane mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Za radnje iz stava 1 ovog člana kaznit će se odgovorno lice u zdravstvenoj ustanovi novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM.

### Član 66.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj privredno društvo i druga pravna osoba ako:

1. ne postupi po članu 3.ovog zakona;
2. ne sprovodi opće mjere, kada je to utvrđeno programima ili kada ih ne sprovodi u roku određenom programom (član 10);
3. ne obavi obaveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju kada je dužan osigurati njenu sprovedbu na propisan način (član 10.tačka 5.);
4. zaposleniku ne osigura zdravstveno vaspitanje (član 12);
5. obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju a ne udovoljava propisanim uvjetima (član 24);
6. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenika (član 31);
7. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad zaposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (čl. 32.,33.,34.i 36);
8. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora ( čl. 56.do 58.);

Za radnje iz stava 1 ovog člana kaznit će se odgovorno lice u privrednom društvu, i drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM.

### Član 67.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj nositelj privatne prakse ako:

1. ne omogući mjere iz člana 10. tačka 5.ovog zakona.;
2. ne obavlja prijavljivanje zaraznih bolesti u skladu sa zakonom i propisima donijetim na osnovu zakona (član 16);
3. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenika ili ako sam ne obavi zdravstveni pregled (član 31);
4. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad zaposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti,odnosno ako sam obavlja djelatnost a boluje od zarazne bolesti (član 35);
5. ne preduzima mjere za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ( član 51);



6. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora ( čl. 56.do 58.);
7. ne sprovodi ostale propisane mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, počinjen drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera – zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca, a za prekršaj učinjen treći put izriče se zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

#### **Član 68.**

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice - obrtnik ako:

1. ne postupi po članu 3.ovog zakona;
2. ne omogući mjere iz člana 10. tačka 5.ovog zakona;
3. zaposleniku ne osigura zdravstveno vaspitanje (član 12);
4. obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju a ne udovoljava propisanim uvjetima (član 24);
5. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenika ili ako sam ne obavi zdravstveni pregled (član 31);
6. ako zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad zaposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (čl. 32.,33.,34. i 36);
7. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora ( čl. 56.do58.).

Za prekršaj iz stava 1. tač. 2.do 7. ovog člana, počinjen drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera – zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca, a za prekršaj učinjen treći put izriče se zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

#### **Član 69.**

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj liječnik ili drugi zdravstveni radnik ako:

1. ne postupi u skladu sa članom 16.stav 2.ovog zakona.

#### **Član 70.**

Novčanom kaznom u iznosu od 100 do 2000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

1. ne omogući postupanje po članu 3.ovog zakona;
2. ako ne omogući sprovođenje obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, kada je dužno osigurati njeno sprovođenje (član 10.tačka 5.);
3. odbije da se izolira (čl.21.i 22.);
4. ne obavi imunizaciju, imunoprofilaksu i hemoprofilaksu protiv određene zarazne bolesti (čl.40., 42. i 43.);
5. ne postupi po čl. 46. i 47.ovog zakona;
6. za vrijeme trajanja zdravstvenog nadzora ne postupa u skladu sa članom 48. stav 3. ovog zakona;
7. ne postupi u skladu sa čl. 54., 55. i 56.ovog zakona;
8. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora ( čl. 56.do58.).

Kada se obaveza odnosi na maloljetnika , za prekršaje iz stava 1 tač. 3.,4., 5., 6. i 7. ovog člana, kaznit će se novčanom kaznom iz stava 1. roditelj odnosno staratelj, ako propusti dužnu brigu za maloljetnika.

### **VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

#### **Član 71.**

Propise za sprovedbu iz čl.14.,15.,19.,24.,29.,39.,45. i 52.ovog zakona, Federalni ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**Član 72.**

Danom stupanjem na snagu ovog zakona, prestaje primjena propisa koji su uređivali oblast zaraznih bolesti, a koji su se primjenjivali na teritoriju Federacije, i to:

1. Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koje ugrožavaju cijelu zemlju («Službeni list R BiH» br.2/92 i 13/94),
2. Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti («Službeni list SRBiH» br. 36/87 i 18/90) kao i
3. Uredba o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti («Narodni list HR H-B» broj: 10/94)

**Član 73.**

Do donošenja propisa iz člana 71. ovog zakona, primjenjivat će se odgovarajući propisi, a koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije do dana početka primjene ovog zakona

**Član 74.**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući

Predsjedavajući

Doma naroda

Predstavničkog doma

Parlamenta Federacije BiH

Parlamenta Federacije BiH

Slavko Matić, s.r.

Muhamed Ibrahimović, s.r.